

Een goede sluis in den ouden Maesdyck

Havenstraat 7: Café de oude Sluis, Aelbrechtskolk 2

[Aelbrecht van Beieren](#) werd in 1389 officieel graaf van Holland, Zeeland en Henegouwen. Op 8 september van dat jaar voldeed Aelbrecht aan de vurige wens van de machtige stad Delft voor het graven van een eigen waterverbinding naar de rivier de Maas. Het nieuwe kanaal, de Delfshavense Schie, liep van de Schie bij Overschie naar de zuidoosthoek van de Mathenesserdijk (Schielands Hoge Zeedijk).

En in die 'ouden Maesdyck' moest 'een goede sluis' komen. Die kwam er, op de plaats waar later café De Oude Sluis zou worden gebouwd. Buiten de dijk kwamen een schutkolk en een haven voor Delft. Die kreeg de naam Delfshaven.

De sluis was aan de bovenzijde overwelfd met gemetselde bogen en had geen draaiende deuren, maar een zwaar houten schot, dat getakeld moest worden. Daarvoor was een hoog sluisgebouw op de zware fundering gebouwd. Schepen met een mast of hoge lading konden niet onder die bogen door. Omdat dit tot veel ongemak leidde, werd een stukje naar het westen een grotere sluis met draaideuren gemaakt.

De oude sluis werd in 1596 buiten gebruik gesteld en toen café De Oude Sluis daar in 1911 bovenop moest worden gebouwd, kon het metselwerk in kaart worden gebracht. Tijdens de [metrobouw](#) in 1981 werd de sluis, onder grote belangstelling gesloopt. Dat viel niet mee want de middeleeuwse metselaars hadden een goed stuk werk afgeleverd. Op twee meter vóór de gevel van café De Oude Sluis waren de metrobouwers vier maanden bezig met het boren van gaten in het zes en een kwart meter massieve metselwerk.

Schepen die van de Delfshavense Schie naar de Maas voeren, moesten Delfshaven passeren en werden geschut in de [Aelbrechtskolk](#). Dit bracht veel levendigheid en vertier met zich mee, maar soms ook overlast. Om aan die overlast paal en perk te stellen werd op 25 augustus 1859 in de gemeenteraad van Delfshaven voorgesteld om artikel 25 van de politieverordening uit te breiden met de tekst: 'Vaartuigen met mest, straatvuil of andere kwalijk riekende zelfstandigheden geladen de gemeente passerende, zullen zich in geene der havens mogen ophouden maar zonder verwijl doorvaren en bij onvaarbaar weder (slecht weer) of andere hindernissen op die

plaatsen aanleggen welke door de politie zullen worden aangewezen'. Zo kwam een einde aan de luchtverontreiniging veroorzaakt door onder andere 'kwalijk riekende zelfstandigheden'.

Hoewel Graaf Aelbrecht erg belangrijk is geweest voor het ontstaan van Delfshaven, was hij tot nu toe slechts vernoemd in een straat, een kade, een plein en een kolk. De eigenaar van een naar de graaf

genoemde galerie besloot daar iets aan te doen. Hij vroeg [Anton Geerlings](#) een gevelsteen te maken met een afbeelding van graaf Aelbrecht. In zijn hand houdt hij een perkament waarop de loop van het nieuwe kanaal is te zien met boven de Schie en daaronder de Maas. Deze steen bevindt zich in de gevel van Aelbrechtskolk 2 en is op 30 maart 1991 onthuld.

